FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

NOVUM ØKONOMI AS
Styret
Tollbugata 115
3041 DRAMMEN

Vår referanse
26/2349
Deres referanse
74096.169166

06.10.2026

Tilsynsrapport

1 Innledning

Finanstilsynet har gjennomført tilsyn med Novum Økonomi AS, org.nr. 892 341 052, (heretter omtalt "foretaket").

Finanstilsynet gjennomførte møter med foretaket 11. og 12. mars 2026. Denne tilsynsrapporten bygger på Finanstilsynets foreløpige rapport fra 24. juni 2026 og foretakets kommentarer til denne i brev fra Sands Advokatfirma AS 7. september 2026.

2 Finanstilsynets oppsummering

Finanstilsynets tilsyn avdekket feil og mangler i oppfyllelsen av lovkrav på sentrale områder som gjelder for foretaket. Dette omfatter både lovkrav som gjelder virksomhetsstyringen i foretaket og krav som gjelder for utføringen av regnskapsoppdrag. Det vises særlig til innrapporteringen fra Skatteetaten, for sen implementering av rutiner for kvalitetsstyring og intern kvalitetskontroll samt mangler i avstemminger og dokumentasjon. Risikoene knyttet til at deler av regnskapsvirksomheten var utkontraktert var på tilsynstidspunktet heller ikke dokumentert vurdert.

Foretaket har i tilsvaret redegjort for de tiltak som er satt i verk for å rette opp i de forhold som Finanstilsynet har tatt opp i foreløpig rapport. Slik det fremstår for Finanstilsynet har foretaket brukt betydelige ressurser på å rette opp i de identifiserte manglene og for å styrke foretakets etterlevelse av regelverket for regnskapsvirksomheten. Det er blant annet tatt i bruk et nytt oppdragsstyringsverktøy for oppdragsstyring og kvalitetskontroll, og det er utarbeidet eller oppdatert en rekke rutiner for virksomhetsstyringen. Ny utkontrakteringsavtale med søsterselskapet er inngått, og det er utpekt en ny kvalitetsstyringsansvarlig i foretaket. Foretaket har også i etterkant av tilsynet gjennomført en frivillig veiledning fra bransjeforeningen.

Finanstilsynet forutsetter at de iverksatte tiltak vil rette opp i de feil og mangler som ble konstatert under tilsynet, og at de etablere rutiner og retningslinjer sikrer at kravene i regnskapsførerregelverket og annen relevant lovgivning blir oppfylt og at disse etterleves.

3 Finanstilsynets merknader

3.1 Regnskapsforetakets drift og organisering

Foretaket hadde 131 regnskapsoppdrag i mars 2026, med en omsetning i 2024 på ca. kr 13,3 mill. Det var åtte ansatte i foretaket i Norge som samlet utgjorde ca. åtte årsverk.

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Telefon 22 93 98 00
post@finanstilsynet.no
finanstilsynet.no

Saksbehandler
Tommy Bolsøy
Dir. tlf. 22 93 98 80

Foretaket eies 100 % av holdingselskapet Novum Consulting AS, som igjen eies 50 % av styreleder i Novum Økonomi AS og et annet styremedlem. Begge er ansatt i regnskapsforetaket. Novum Consulting AS eier også 80 % av det polske selskapet Internovum Sp. z.o.o., mens daglig leder i Novum Økonomi AS eier de resterende 20 %. Det er sju ansatte i Internovum Sp. z o.o.

I Novum Økonomi AS er det i tillegg til daglig leder en annen ansatt som har godkjenning som statsautorisert regnskapsfører. I søsterselskapet er det én ansatt som har slik godkjenning. Oppdragsansvaret for regnskapsoppdragene er fordelt på disse tre statsautoriserte regnskapsførerne. Daglig leder er også kvalitetsstyringsansvarlig.

Bakgrunnen for tilsynet er en innrapportering Finanstilsynet har mottatt fra Skatteetaten. I tillegg til at innrapporteringen ble gjennomgått, var formålet med Finanstilsynets tilsyn å kontrollere om regnskapsvirksomheten drives i samsvar med gjeldende krav, herunder om oppdragene gjennomføres i samsvar med god regnskapsføringsskikk. Også etterlevelsen av regnskapsloven, bokføringsloven og annen relevant lovgivning, herunder hvitvaskingsregelverket, ble kontrollert.

3.1.1 Innrapportering fra Skatteetaten

Konklusjon
Foretaket har ikke foretatt en tilstrekkelig og hensiktsmessig risikovurdering av filialens virksomhet. Det vises til regnskapsførerloven § 5-5, jf. § 5-4 første ledd og GRFS pkt. 3.6.

Begrunnelse
Finanstilsynet mottok i brev 3. februar 2025 en innrapportering fra Skatteetaten av Novum Økonomi AS og en medarbeider som ikke er statsautorisert regnskapsfører som er ansatt i det polske søsterselskapet. Innrapporteringen gjelder forhold som er avdekket etter kontroll hos en av foretakets tidligere oppdragsgivere som er en norsk utenlandsk filial. Skatteetaten har i innrapporteringen presisert at det ikke er avholdt bokettersyn hos den tidligere oppdragsgiveren, men at det er foretatt begrensede kontroller av utbetalinger fra en kunde til oppdragsgiveren, lønnsinnberetninger og innsending av skattemeldinger for merverdiavgift.

Det fremgår av innrapporteringen at ifølge kontoutskrifter fra bank er det overført til sammen MNOK 17,4 i perioden 2020 – 2022 fra en kunde til filialen. Det foreligger lønnsinnberetninger i samme periode hos filialen på til sammen MNOK 2,2. Filialen er ikke skattepliktig til Norge. De ansatte er heller ikke skattepliktige til Norge, men selskapet har sendt inn lønnsoppgaver som de er pliktige til å gjøre.

Finanstilsynet har 17. mars 2026 mottatt regnskapsforetakets redegjørelse for det som fremgår av innberetningen fra Skatteetaten. Forholdet ble også tatt opp under tilsynet.

Foretaket presiserer i redegjørelsen at regnskapsoppdraget gjaldt det norskregistrerte utenlandske foretaket som er registrert i Enhetsregisteret i Norge. Oppdragsavtalen er inngått mellom filialen og regnskapsforetaket. Oppdraget omfattet regnskapsføring og rapportering av filialens virksomhet og aktivitet i Norge, basert på dokumentasjon og opplysninger mottatt fra filialen. Foretaket har ikke vært regnskapsfører for det utenlandske hovedselskapet, og har heller ikke hatt tilgang til eller vært ansvarlig for regnskapsføringen av hovedselskapets virksomhet. I redegjørelsen informerer foretaket også om at det i oppdragsutførelsen ikke har hatt tilgang til oppdragsgivers bankkontoer eller hatt oversikt over hvordan midlene ble disponert etter at de ble mottatt av hovedselskapet. Regnskapsføringen av lønn har vært basert på lønnsgrunnlag og opplysninger om ansatte mottatt fra oppdragsgiver. Foretaket har vært regnskapsfører for filialen siden 2016.

Foretaket ble ikke informert av oppdragsgiver om kontrollen fra Skatteetaten og kontrollen ble først kjent for foretaket etter at varsel om tilsyn ble mottatt fra Finanstilsynet. Oppdragsgiver ble umiddelbart kontaktet, og det ble avholdt to møter med det polske hovedselskapet. Etter at foretaket fikk ytterligere informasjon om oppdragsgivers forretningsforhold, ble det gjennomført en ny vurdering av risikoen knyttet til oppdraget. På bakgrunn av den oppdaterte risikovurderingen

besluttet foretaket å avslutte oppdraget, og oppsigelse ble sendt til oppdragsgiver 28. februar 2026.

Finanstilsynet la i foreløpig rapport til grunn at foretaket ikke i tilstrekkelig grad har vurdert oppdragsgivers interne rutiner og innhentet den dokumentasjonen som kreves for å gjennomføre oppdraget på en forsvarlig måte, noe som underbygges av Skatteetatens rapport. Finanstilsynet la videre til grunn at dersom slike gjennomganger og vurderinger var utført på det tidspunktet foretaket påtok seg oppdraget burde det blitt stilt spørsmål om flere av de forhold som Skatteetaten har tatt opp i sin rapport; ikke minst det forholdet at regnskapsforetaket ikke hadde tilgang til filialens bankkontoer og fikk oversikt over bevegelser på bankkontoene og avstemt disse. På dette grunnlaget viste Finanstilsynet derfor til regnskapsførerloven § 5-5, jf. § 5-4 første ledd og GRFS pkt. 3.6, hvor det fremgår at hvis forhold hos oppdragsgiver gjør at regnskapsfører ikke gis mulighet til å utføre regnskapsoppdraget i samsvar med lovkrav og god regnskapsføringsskikk, plikter regnskapsfører å frasi seg oppdraget. Det ble også vist til GRFS pkt. 5.3 om forståelse av oppdragsgivers virksomhet.

Foretaket gjentar i tilsvaret at oppdraget ble avsluttet umiddelbart etter at opplysningene i Skatteetatens innrapportering ble kjent, men erkjenner at oppsigelsen burde ha skjedd på et tidligere tidspunkt. For å hindre at tilsvarende skal skje for andre regnskapsoppdrag, informerer foretaket om at det er iverksatt en rekke nye rutiner og retningslinjer i regnskapsvirksomheten, herunder en forbedret risikovurdering av norske utenlandske foretak. Finanstilsynet legger til grunn at de oppdaterte rutinene og retningslinjene i det videre vil sikre en forsvarlig oppdragsutførelse for blant annet slike oppdrag.

3.1.2 Skikkethetsvurdering

Konklusjon
Foretaket hadde da møtet ble avholdt ikke foretatt en skikkethetsvurdering av sentrale personer i foretaket. Finanstilsynet viser til rundskriv 3/2023.

Begrunnelse
For tilnærmet alle foretak under tilsyn av Finanstilsynet er det stilt krav om at sentrale personer i virksomheten skal være egnet. Det vises til rundskriv 3/2023 "Vurdering av egnethetskrav", hvor formålet med en slik skikkethetsvurdering fremgår. Det følger av pkt. 2 i rundskrivet, "Personkretsen", hvilke personer som skal skikkethetsvurderes. For regnskapsforetak er det i tillegg til styrets medlemmer og daglig leder også et krav om at det skal gjennomføres en skikkethetsvurdering av kvalitetsstyringsansvarlig i foretaket og av de som er utpekt som oppdragsansvarlige.

Foretaket var på tilsynstidspunktet ikke kjent med kravet om skikkethetsvurdering. Finanstilsynet har fått ettersendt egnethetsvurderinger 17. mars 2026 for de som omfattes av personkretsen med unntak av en av de tre oppdragsansvarlige. Vurderingene er signert og datert 12. og 16. mars 2026. I tilsvaret av 7. september er ettersendt egnethetsvurderingen for den tredje oppdragsansvarlige som også er signert og datert 12. mars 2026.

Finanstilsynet ser det som kritikkverdig at foretaket ikke har satt seg inn i det regelverket som gjelder for foretaket og sørget for at slik skikkhetsvurdering ble gjennomført umiddelbart etter at kravet trådte i kraft. Finanstilsynet legger til grunn at foretaket i det videre sørger for at det blir foretatt skikkethetsvurderinger i samsvar med kravene i rundskrivet.

3.1.3 Bankkonti med penger som tilhører oppdragsgivere mv.

Konklusjon
Et regnskapsforetak må vurdere kravene om konsesjon for å yte betalingstjenester dersom det oppbevarer midler på vegne av oppdragsgiver, jf. finansforetaksloven § 3-2. Som betalings-tjenester regnes tjenester som angitt i finansavtaleloven § 11 og forskrift om betalingstjenester § 4.

Begrunnelse
Finanstilsynet ble under tilsynet oppmerksom på at foretaket har opprettet og forvalter bankkontoer for oppdragsgiverne. Bakgrunnen for opprettelsen av slike bankkontoer ble oppgitt å være de utfordringene utenlandske selskaper har med å få åpnet bankkontoer i Norge for å få betalt blant annet merverdiavgift. Foretaket har redegjort for dette i ettersendt dokumentasjon 17. mars 2026. Det bekreftes i redegjørelsen at foretaket på det tidspunktet møtet med foretaket ble avholdt hadde fire slike kontoer, men at de oppdragsgiverne som dette gjaldt kort tid etter tilsynet mottok informasjon om at ordningen ville bli avviklet umiddelbart som en følge av at regnskapsforetaket ble kjent med at dette kunne være i strid med regelverket.

Finanstilsynet tar til etterretning at foretaket nå har avsluttet alle disse bankkontoene, noe som også er bekreftet i tilsvaret.

3.1.4 Risikostyring og internkontroll

Konklusjon
Finanstilsynet legger til grunn at foretaket ikke i tilstrekkelig grad har oppfylt pliktene i risikostyringsforskriften ved at risikovurderingene foretatt i mai 2025 og mars 2026 er mangelfulle. Finanstilsynet anser dette for brudd på risikostyringsforskriften §§ 3, 4, 6, 7 og 8.

Begrunnelse
Godkjente regnskapsforetak er underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll av 22. september 2008 § 1 nr. 9.

Finanstilsynet fikk i møtet i mars 2026 fremlagt følgende dokumenter knyttet til etterlevelse av risikostyringsforskriften:

- "Styresak av 20. mai 2025 om byråets risikostyring og internkontroll".
- "Kvalitetssikringssystem for Novum Økonomi AS" (datert 20.5.2025).
- "Vurdering av hva som er virksomhetskritiske risikoområder", utarbeidet av daglig leder, datert 20. mai 2025. De risikoene som er lagt inn i skjemaet knyttet til rutine for anti-hvitvasking er ikke krysset av for; enten at tiltak må iverksettes, vurdere behov for tiltak eller tiltak ikke pliktig. Det er likevel lagt inn "Lav" sannsynlighet for at risikoene inntreffer og "Middels" konsekvens dersom risikoene inntreffer.
- "Risikovurdering", generert fra oppdragsstyringsverktøyet Sticos Oversikt, utarbeidet av daglig leder 2. mars 2026. Den samlede risikoen er satt til 3 (Middels).

Finanstilsynet har fått fremlagt revisors erklæring for 2025, jf. forskriftens § 10, signert og datert 25. juli 2025. Finanstilsynet legger til grunn at revisors årlige uavhengige bekreftelse styrebehandles sammen med de øvrige risikostyringsdokumentene.

Utkontraktert virksomhet

Foretaket har ikke identifisert, vurdert eller håndtert risikoene knyttet til samarbeidsavtalen med søsterselskapet, benevnt *"Accounting Services Contract",* i samsvar med risikostyringsforskriften § 5, finanstilsynsloven § 4-6 og forskrift om meldeplikt ved utkontraktering av virksomhet mv. § 1. Finanstilsynets rundskriv 7/2021 gir veiledning om vurderinger som må gjøres for å sikre at også foretakets utkontrakterte virksomhet drives forsvarlig og i samsvar med risikostyringsforskriftens § 5.

Det mangler en nærmere vurdering av det arbeidet søsterselskapet utfører for Novum Økonomi AS, herunder hvilken kompetanse og erfaring de ansatte i søsterselskapet har knyttet til norsk regelverk, siden dette er av sentral betydning for det arbeidet de utfører. Heller ikke muligheten for interessekonflikter, risikoen for manglende integritet og manglende armlengdes avstand i avtaleforholdet som følge av eiernes rolle i begge selskapene, er vurdert.

Finanstilsynet viser til at:

- avtalen inneholder ingen bestemmelser som gir foretaket tilstrekkelig sikkerhet for at de som utfører arbeidet til enhver tid har tilstrekkelig kompetanse blant annet om norsk regnskapsførerlov og regnskaps-, bokførings-, skatte- og avgiftslovgivning og hvordan foretaket skal forsikre seg om dette. Det eneste som er tatt inn er en generell utformet plikt til å overholde norsk lovgivning samt at det godkjente regnskapsforetaket i Norge utfører kvalitetskontroller av arbeid utført av medarbeiderne i Polen
- det fremgår ikke av avtalen at de som utfører arbeidet er kjent med, eller er forpliktet til å etterleve hvitvaskingslovgivningen
- det fremgår ikke av avtalen om Finanstilsynet har rett til å få tilgang til alle opplysninger som anses nødvendige som ledd i tilsynet med regnskapsforetaket, uten begrensninger, jf. risikostyringsforskriften § 5 første og andre ledd
- avtalen er signert og datert i desember 2020 som er før gjeldende regnskapsførerlov trådte i kraft 1. januar 2023. Kravet om kvalitetsstyring i foretaket er tatt inn i gjeldende lov og det fremkommer ikke noe om kvalitetsstyringsansvaret i den fremlagte avtalen og hvordan dette er implementert i søsterselskapet.

Finanstilsynets tilsyn avdekket alvorlige feil og mangler på enkelte sentrale områder, jf. de forhold som er tatt opp i denne rapporten. Finanstilsynet mener, basert på de dokumentene som er utarbeidet i mai 2025 og mars 2026, at risikovurderingen har vært mangelfull ved at de virksomhetskritiske risikoene ikke er fanget opp i tilstrekkelig grad i de løpende risikovurderingene og som en konsekvens av dette er nødvendige tiltak ikke iverksatt rettidig i virksomhetsstyringen.

Finanstilsynet mener at dersom det hadde blitt foretatt en tilstrekkelig kritisk gjennomgang av foretakets egne forhold og oppdragsutførelsen, ville de svakheter og mangler som ble avdekket under tilsynet blitt identifisert. Finanstilsynet mener videre at det skulle vært utarbeidet en plan som viste hvordan identifiserte svakheter ville bli rettet opp, og en tidsplan for gjennomføringen.

Når foretaket ikke har fanget opp alle virksomhetskritiske risikoer og heller ikke kontrollerer at de risikoene som er identifisert håndteres på en forsvarlig måte, foreligger det brudd på pliktene i forskriften. En systematisk oppfølging og håndtering av risikoene i virksomheten er nødvendig for å sikre at virksomheten drives forsvarlig.

Foretaket erkjenner i tilsvaret at de fremlagte risikovurderinger ikke i tilstrekkelig grad fanget opp alle virksomhetskritiske risikoer. Vedlagt tilsvaret fulgte en ny utkontrakteringsavtale, inngått mellom Novum Økonomi AS og det polske søsterselskapet, datert 3. september 2026. Det er også vedlagt en risikoanalyse av utkontrakteringen til søsterselskapet av 17. juli 2026 samt at det er gitt en nærmere beskrivelse av søsterselskapet og hvordan utkontrakteringen i praksis fungerer i tilsvaret. Det er i tillegg vedlagt en ajourført vurdering av risikoområder for foretaket utført 1. juli 2026. Finanstilsynet tar kommentarene i tilsvaret med iverksatte tiltak til etterretning og forutsetter at foretaket i det videre fullt ut etterlever kravene i risikostyringsforskriften.

3.1.5 Etterlevelse av kravene i hvitvaskingsregelverket

Godkjente regnskapsselskap er underlagt hvitvaskingslovgivningen og har en viktig rolle i bekjempelsen av hvitvasking og terrorfinansiering blant annet på grunn av innsikt i sine kunders økonomiske transaksjoner.

Risikoklassifisering

Konklusjon
Foretaket har ikke gjennomført risikoklassifiseringer for oppdrag A og B i samsvar med pliktene i hvitvaskingsloven § 9.

Begrunnelse
Rapporteringspliktige må dokumentere særskilte vurderinger knyttet til kundens bransje når kunden driver virksomhet i bransjer med høy risiko for hvitvasking. Det vises til hvitvaskingsloven §§ 9 første ledd, 6 og 17 og Finanstilsynets rundskriv 4/2022.

For oppdrag A var det utført en risikovurdering 26. januar 2023 hvor valgt risikokategori ble satt til "Middels" uten nærmere begrunnelse. Det ble også fremlagt en oppdatert risikovurdering utført 2. mars 2026, hvor risikoklassifiseringen ble satt til "Lav" med en score på 1 på en vektingskala fra 1 til 9. Oppdragsgiveren driver virksomhet innen en bransje hvor den generelle risikoen er vurdert å være høy (VVS arbeid – bygg og anlegg mv.), og det må for foretak som driver virksomhet innen høyrisikobransjer gjøres en særskilt vurdering av risikoen.

For oppdrag B er det ikke utført rettidige risikovurderinger og klassifisering. Foretaket har hatt oppdraget siden 2020. Det fremgår av skjemaet "Sjekkliste hvitvaskingsloven – løpende oppfølging av kundeforhold", utfylt 11. mars 2025 av oppdragsansvarlig, at risikoen er satt til "Normal" uten nærmere begrunnelse. Det fremgår av tilsvaret at det også er gjort en risikovurdering av oppdragsgiver 23. mars 2021. Finanstilsynet forutsetter at det gjøres en årlig risikovurdering av det enkelte oppdrag, og påpeker i den forbindelse at det ikke er gjort noen risikovurdering i perioden fra 2021 til 2025. Finanstilsynet har notert seg at oppdraget er sagt opp i brev av 27. februar 2026.

Eierskaps – og kontrollstruktur

Konklusjon
Foretaket har ikke gjennomført og dokumentert rettidige egnede tiltak for å forstå eierskaps- og kontrollstrukturen hos kunden, jf. hvitvaskingsloven § 13 første ledd, tredje punktum.

Begrunnelse
For oppdrag A ble det fremlagt en kundekartlegging datert 2. mars 2026. Dette var første gang en slik kundekartlegging ble gjennomført for oppdraget. Dette er etter at varsel om tilsyn var sendt foretaket. For oppdrag B kunne det ikke fremvises at det var foretatt noen dokumentasjon av eierskaps – og kontrollstrukturen.

Tiltak for å gjøre seg kjent med oppdragsgiver og den faktiske strukturen i virksomheten er avgjørende for at foretaket skal kunne bidra til å motvirke hvitvasking, herunder identifisere risikoer for uregelmessige transaksjoner mv.

Det er i tilsvaret anført at det er utarbeidet nye rutiner og retningslinjer som skal sikre at alle sentrale deler av hvitvaskingsregelverket blir gjennomført og dokumentert, noe som tas til etterretning.

3.1.6 Kvalitetsstyring og intern kvalitetskontroll

Konklusjon
Foretaket har ikke etablert et kvalitetsstyringssystem for intern kvalitetskontroll før i mars 2026. Dette er brudd på regnskapsførerloven § 4-1, jf. kapittel 5.

Begrunnelse
Bestemmelsene stiller krav til kvalitetsstyringen i et regnskapsforetak, jf. GRFS punkt 2.1, herunder hvilke interne kvalitetskontroller som skal gjennomføres, jf. GRFS pkt. 5.2, jf. pkt. 12.2.

I møtet med foretaket ble det ikke fremlagt dokumentasjon som viste at det var utarbeidet retningslinjer og rutiner for kvalitetsstyringen i foretaket. Etter at foretaket ble gjort oppmerksom på kravene under tilsynet ble det ettersendt rutiner for kvalitetsstyring og intern kvalitetskontroll 17. mars 2026. De mest sentrale dokumentene er:

- "Kvalitetsstyring – kvalitetsmål, risikovurderinger og tiltak". Utarbeidet og iverksatt av daglig leder/kvalitetsstyringsansvarlig 12. mars 2026.
- "Kvalitetsstyring – internkontroll og evaluering". Utarbeidet og iverksatt av kvalitetsstyringsansvarlig 12. mars 2026.
- "Kvalitetsansvarlig – arbeidsbeskrivelse". Utarbeidet og iverksatt av styreleder 12. mars 2026.

Finanstilsynet ser alvorlig på at det ikke er utarbeidet retningslinjer og rutiner for kvalitetsstyringen i foretaket før i mars 2026. Finanstilsynet påpeker at slike rutiner skulle vært utarbeidet og implementert senest i løpet av 2023.

Foretaket erkjenner i tilsvaret at det på et tidligere tidspunkt burde vært iverksatt tiltak for å sikre fremdriften med utarbeidelse av rutiner, men anfører at selv om et formalisert og dokumentert kvalitetsstyringssystem ikke var på plass før i mars 2026, hadde foretaket i hele perioden etablerte mekanismer for kvalitetssikring som i praksis ivaretok sentrale formål bak lovkravene. Det er i tilsvaret kommentert og vedlagt ytterligere oppdateringer av eksisterende rutiner og nye rutiner som gjelder foretakets kvalitetsstyring og interne kvalitetskontroller. Det fremgår videre av tilsvaret at foretaket har utpekt en ny statsautorisert regnskapsfører som kvalitetsstyringsansvarlig, og at denne personen er blitt fritatt fra en rekke andre arbeidsoppgaver for å kunne fokusere på denne rollen.

Finanstilsynet legger til grunn at kvalitetsstyringssystemet som er redegjort for i tilsvaret sikrer at kravene i regnskapsførerloven og god regnskapsføringsskikk til forsvarlig kvalitetsstyring og intern kvalitetskontroll blir oppfylt.

3.2 Kontroll av regnskapsoppdrag

Under tilsynet kontrollerte Finanstilsynet oppdragsutførelsen for fire regnskapsoppdrag. Finanstilsynet har sammenholdt resultatet med informasjonen foretaket ga om organisasjon, rutineopplegg og intern kontroll, og vurdert dette opp mot kravene i regnskapsførerloven, herunder kravet til god regnskapsføringsskikk.

Fire oppdrag ble kontrollert for å gjennomgå den dokumentasjonen foretaket har utarbeidet, heretter benevnt oppdrag A, B, C og D. Gjennomgangen baserte seg på oppdragsdokumentasjonen for 2024. Det benyttes medarbeider uten godkjenning som statsautorisert regnskapsfører på tre av oppdragene. Tre av oppdragene hadde på kontrolltidspunktet valgt revisor. Det vises til den foreløpige tilsynsrapporten hvor det enkelte oppdrag er nærmere gjennomgått.

3.2.1 Oppdragsavtaler

Konklusjon
For to av de kontrollerte oppdragene var oppdragsavtalene ikke dekkende for det arbeidet som ble utført for 2024, jf. regnskapsførerloven § 5-2 første ledd. Det fremkommer heller ikke at det er kommunisert til oppdragsgiver at ny oppdragsansvarlig har overtatt ansvaret for oppdraget, jf. GRFS pkt. 3.3.3. Finanstilsynet legger til grunn at foretaket ikke har foretatt en systematisk gjennomgang av oppdragsavtalene.

Begrunnelse
Det følger av regnskapsførerloven § 5-2 første ledd at det skal opprettes skriftlig oppdragsavtale med alle oppdragsgivere, som skal spesifisere hvilke oppgaver som skal utføres. Reglene er utdypet i GRFS punkt 3.3. Foretaket skal påse at oppdragsavtalen til enhver tid er dekkende for oppdraget, og at avtalen korrigeres ved endringer, jf. GRFS punkt 3.3.3.

For oppdrag A ble det fremlagt en oppdragsavtale hvor ulike deler av avtalen var utarbeidet i 2022, 2020 og 2018. Oppdragsspesifikasjonen var utarbeidet i 2022. Forsiden av avtalen var utarbeidet i

2020 og øvrige vedlegg til avtalen var utarbeidet i 2018. Oppdragsgjennomgangen viste at foretaket ikke hadde faktureringsoppdrag for oppdraget selv om dette fremgikk av spesifikasjonen av oppdraget. Avtalen er dermed ikke dekkende på dette punktet. Oppdragsansvarlig som er angitt i oppdragsavtalen er en tidligere daglig leder som ikke lenger er ansatt i foretaket og heller ikke hadde noen roller i foretaket på tilsynstidspunktet. Det ble ikke fremlagt dokumentasjon på kommunikasjon med oppdragsgiver hvor det er informert om at ny oppdragsansvarlig har overtatt ansvaret for oppdragene.

For oppdrag B fremgikk det av oppdragsspesifikasjonen at foretaket utfører årsoppgjøret selv om revisor foretok årsavslutningen. Avtalen er dermed ikke dekkende på dette punktet.

Foretaket har i tilsvaret erkjent manglene og viser til at det nå er iverksatt nye rutiner for håndtering av endringer i oppdragsavtaler. Alle ansatte både i foretaket og søsterselskapet har fått opplæring i den nye rutinen. Finanstilsynet legger til grunn at foretaket i det videre sørger for at alle oppdragsavtaler fullt ut oppfyller de kravene som stilles i regnskapsførerloven og god regnskapsføringsskikk.

3.2.2 Perioderapportering mv.

Konklusjon
Det følger av regnskapsførerloven § 5-4 første ledd, jf. GRFS pkt. 9.5.1, at regnskapsfører skal utarbeide periodiske regnskapsrapporter til oppdragsgiver med den frekvens som følger av oppdragsavtalen.

Begrunnelse
For oppdrag B fremgår det av oppdragsavtalen at perioderapportering skal skje tomånedlig. Ny oppdragsansvarlig, som ble utpekt i forbindelse med årsavslutningen for 2024, informerte om at det ikke ble funnet noe i oppdragsdokumentasjonen som viste at slik regnskapsrapportering var gjennomført. For oppdrag A ble det fremlagt et eksempel på perioderapportering, hvor e-posten som er oversendt oppdragsgiver er på polsk.

Det fremgår av GRFS pkt. 12.1 at oppdragsdokumentasjonen som utarbeides av foretaket skal være på norsk, svensk, dansk eller engelsk. Finanstilsynet legger til grunn at slik foretaket er organisert må vesentlige og kritisk forhold som er tatt opp med oppdragsgiver, herunder kommunikasjon med oppdragsgiver, være på ett av de språkene som er listet opp i bestemmelsen.

3.2.3 Avstemminger og dokumentasjon

Konklusjon
Det forelå manglende eller mangelfull avstemmingsdokumentasjon for oppdrag A og B. Det vises til regnskapsførerloven § 5-4 første ledd, jf. GRFS pkt. 10.3 og 9.3 og bokføringsloven § 11 første ledd.

Begrunnelse
Samtlige kontoer i balansen skal være avstemt og dokumentert før endelig årsregnskap utarbeides. Formålet er å sikre at bokførte saldoer er korrekt registrert i samsvar med underliggende dokumentasjon, og underbygger at de er rimelige og sannsynlige. Tilsvarende krav gjelder resultatkontoer som vurderes vesentlige for å sikre et riktig regnskap. Det følger også av bokføringsloven § 11 første ledd at ved utarbeidelse av årsregnskap skal det foreligge dokumentasjon for alle balanseposter med mindre de er ubetydelige. Bokføringsforskriften kapittel 6 stiller ytterligere krav til dokumentasjon.

Det ble under tilsynet avdekket manglende eller mangelfulle avstemminger ved årsavslutningen for to av oppdragene som er gjennomgått, utgjørende henholdsvis 23 % for oppdrag A og 33 % for oppdrag B. Detaljer om manglene fremgår av foreløpig tilsynsrapport.

Foretaket anfører i tilsvaret at for oppdrag B var den manglende avstemmingsdokumentasjonen en konsekvens av at oppdragsgiver ikke leverte de bilag og annet regnskapsmateriale som kreves. Foretaket beklager at oppsigelsen av dette oppdraget ikke fant sted på et tidligere tidspunkt.

Finanstilsynet legger til grunn at foretaket også har foretatt en gjennomgang av avstemmingsrutinene, slik at det sikres at avstemminger av alle vesentlige balanseposter ved årets slutt blir dokumentert, og at avstemmingene viser endelige regnskapstall ved regnskapsårets utgang for alle oppdrag.

3.2.4 Kvalitetssikring av regnskapsoppdrag

Konklusjon
Den interne kvalitetskontrollen som er utført for to av de kontrollerte oppdragene er mangelfull, både når det gjelder overordnet intern kontroll på oppdragsnivå og kvalitetskontroll av medarbeiders oppdragsutførelse. For et tredje oppdrag ble det ikke fremlagt dokumentasjon på kvalitetskontroll av medarbeiders oppdragsutførelse. Det vises til bestemmelsene i regnskapsførerloven § 4-1, jf. § 5-4 første ledd, jf. GRFS pkt. 5.2 og 2.1. Det vises også til regnskapsførerloven § 5-3 første ledd.

Begrunnelse
For oppdrag A ble skjemaet "Kvalitetskontroll – planlegging og gjennomføring" fremlagt. Skjemaet er utarbeidet 19. mars 2025 av ny oppdragsansvarlig, som overtok oppdragsansvaret med årsavslutningen for 2024. Skjemaet inneholder både overordnet kontroll på oppdragsnivå og oppdragskontroll av medarbeider. Det fremgår ikke av skjemaet dato som viser når de faktiske kontrollhandlinger er utført. Det er angitt "ok" i forbindelse med kontrollhandlingene i årsoppgjøret. Det er ikke kommentert nærmere eller utkvittert avvik eller feil som er funnet i kontrollen.

For oppdrag B er tilsvarende skjema benyttet. Skjemaet er utarbeidet av ny oppdragsansvarlig 19. mai 2025. Det er i skjemaet lagt inn dato 31. desember 2024 for alle utførte kontrollhandlinger i årsoppgjøret. Finanstilsynet legger til grunn at dette ikke stemmer med dato for når kontrollhandlingene faktisk er utført. Det er i skjemaet påført samme dato for kontroll av arbeid utført av medarbeider. Dette stemmer ikke med opplysninger i notat fra oppdragsansvarlig, hvor det fremkommer at dokumentasjon på kvalitetskontroll, utført av tidligere oppdragsansvarlig, ikke ble funnet i oppdragsdokumentasjonen. De avvik og mangler som er avdekket ved kontrollene er ikke utkvittert og fulgt opp. Foretaket har sagt opp oppdraget i februar 2026.

For oppdrag C ble det ikke fremlagt dokumentasjon på kvalitetskontroll av medarbeiders oppdragsutførelse.

Finanstilsynet konstaterer at det ikke er utført fullstendige dokumenterte kvalitetskontroller av oppdragsansvarlig på tre av de oppdragene som ble kontrollert under tilsynet. Slike kontroller er nødvendige risikoreduserende tiltak for å sikre at regnskapsoppdragene er gjennomført i samsvar med de krav som er fastsatt, og for å avdekke eventuelle avvik. Finanstilsynet legger særlig vekt på at deler av regnskapsføringen i foretaket er utkontraktert til det polske søsterselskap. Når oppdragsutførelsen skjer på tvers av juridiske enheter og geografiske lokasjoner, skjerpes behovet ytterligere for en systematisk og dokumentert kvalitetskontroll fra oppdragsansvarlig. Dette er nødvendig for å sikre at arbeidet holder tilstrekkelig kvalitet og er i samsvar med norsk bokførings-, regnskaps- og skatteregelverk.

Foretaket viser i tilsvaret til nye og forbedrede rutiner når det gjelder kvalitetsstyring og intern kvalitetskontroll i tillegg til den nye utkontrakteringsavtalen med søsterselskapet. Finanstilsynet tar informasjonen til etterretning.

Vi ber foretaket sende kopi av dette brevet til revisor.

For Finanstilsynet

Bernt Jan Aaland
senior tilsynsrådgiver

Tommy Bolsøy
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi til:
SANDS Advokatfirma AS